

Gemeente Delfzijl
Afdeling Ontwikkeling
Mevrouw J. Toxopeus-Hoeksema
Johan van den Kornputplein 10
9934 EA DELFZIJL

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
Telefoon 088 162 5000
info@vrgroningen.nl
www.veiligheidsregiogroningen.nl

Datum	19 mei 2016	Onze referentie	
Aantal bijlagen	-	Uw referentie	-
Behandeld door	M. Sorkale	Sector	Risicobeheersing, team Specialistisch Advies
Telefoon	088 162 4735	E-mail	mark-olaf.sorkale@vrgroningen.nl

Onderwerp **Voorontwerp bestemmingsplan 'Farmsumerpoort–Farmsumerhaven', advies externe veiligheid**

Geachte mevrouw Toxopeus,

Op 16 maart jl. heeft Veiligheidsregio Groningen het voorontwerp bestemmingsplan 'Farmsumerpoort–Farmsumerhaven' van u ontvangen. Dit in het kader van vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro). Hierbij stelt u Veiligheidsregio Groningen in de gelegenheid tot het uitbrengen van advies. Naar aanleiding hiervan heeft de heer Sorkale van de sector Risicobeheersing het voorontwerp bestemmingsplan beoordeeld in het kader van externe veiligheid.

Risicobronnen

Uit beoordeling van het bestemmingsplan en verifiëring aan de Risicokaart blijkt dat in het plangebied sprake is van externe veiligheidsrisico's. Deze worden veroorzaakt door de volgende risicobronnen:

Transport

- Eemskanaal;
- spoorwegtraject Sauwerd – Chemiepark Delfzijl;
- provinciale weg N99.

Buisleiding

- aardgastransportleiding N-509-02(Gasunie);
- aardgastransportleiding N-509-90 (Gasunie);
- K1 – NAM leiding 500771-002.

Bedrijven

- JPB-groep;
- Akzo Nobel Chemicals B.V.;
- Gulf Oil Nederland B.V.;
- Nieveen Graanbedrijf B.V.;
- Nautische Unie - Hunfeld BV.

De risicobronnen liggen zowel binnen als buiten het plangebied. Doordat het plangebied geheel of gedeeltelijk in de invloedsgebieden van deze risicobronnen ligt, is beoordeling van het groepsrisico noodzakelijk. Om u te ondersteunen bij de beoordeling van het groepsrisico, heeft Veiligheidsregio Groningen de mogelijkheden voor bestrijding en zelfredzaamheid beoordeeld. De bevindingen staan hieronder.

Ik adviseer u om de bevindingen mee te laten wegen in de verantwoording van het groepsrisico.

Bestrijdbaarheid

Bij bestrijdbaarheid gaat het zowel om de voorbereiding op de bestrijding van een ramp of een zwaar ongeval, als om het beperken van de gevolgen van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Om de gevolgen zoveel mogelijk te beperken, is het van belang dat de hulpverleningsdiensten niet worden belemmerd in de uitvoering van hun hulpverlenende taken. Om de bestrijdbaarheid te kunnen beoordelen, zijn de volgende aspecten beoordeeld:

- effecten van een incident met gevaarlijke stoffen;
- bereikbaarheid van het plangebied;
- bluswatervoorzieningen ter plaatse van het plangebied.

Effecten

- Een ongeval met gevaarlijke stoffen op een transportweg (water, weg, spoor) of bij een buisleiding of een bedrijf kan leiden tot een explosie, een (plas)brand of een giftige wolk. Als gevolg hiervan kunnen in het plangebied dodelijke hittestralings-, overdruk- en toxische effecten optreden.

Bereikbaarheid voor de hulpdiensten

- De opkomsttijd van de brandweer is voldoende voor het plangebied.
- Het plangebied is tweezijdig bereikbaar, het kent wel een enigszins geïsoleerde ligging. Aan drie kanten vormen het Eemskanaal, het Oude Eemskanaal en het Afwateringskanaal van Duurswold een harde begrenzing. De bereikbaarheid is echter toereikend.
- Er is sprake van meerdere toegangswegen (gesitueerd aan de noord- en de oostkant).
- De bereikbaarheid van de meeste objecten binnen het plangebied is goed. Een aantal objecten in het zuidwestelijke deel van het plangebied kan slechts via één toegangsweg worden bereikt. Een ongeluk op deze weg kan langere opkomsttijden tot gevolg hebben.

Samenvattend is de bereikbaarheid binnen het plangebied niet overal optimaal. De situatie vormt echter geen probleem en geeft geen aanleiding voor het treffen van maatregelen.

Bluswatervoorzieningen

- In het grootste gedeelte van het plangebied zijn primaire bluswatervoorzieningen (brandkranen) aanwezig. Hierdoor kan de brandweer snel beschikken over voldoende bluswater voor de bestrijding van kleine incidenten.
- In het zuidoostelijke deel van het plangebied ontbreken primaire bluswatervoorzieningen.
- Bij bedrijven/objecten waar de bluswatervoorziening een probleem zou kunnen zijn, zijn er aanvullende oplossingen, zoals geboorde putten of opstellocaties voor brandweervoertuigen op bedrijfsterreinen om bij het open water te kunnen komen.
- Zowel in als rondom het plangebied is open water aanwezig (Eemskanaal, Oude Eemskanaal, Farmsumerhaven, Afwateringskanaal van Duurswold). Hierdoor kunnen de hulpdiensten overal in het plangebied beschikken over als grote hoeveelheden bluswater voor zowel kleine als grote incidenten.

Het aspect bluswatervoorzieningen geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Zelfredzaamheid

Bij zelfredzaamheid gaat het om de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied van een risicobron, om zichzelf in veiligheid te brengen indien een ramp of een zwaar ongeval plaatsvindt. Belangrijk aspect hierbij is, dat zij zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar zonder daadwerkelijke hulp van de hulpverleningsdiensten, bijvoorbeeld door te vluchten of te schuilen. Het is noodzakelijk dat mensen zich bewust zijn van de risico's en handelingsperspectieven. De mate van zelfredzaamheid in het rampgebied is bepalend voor de omvang van de hulpverlening tijdens een ramp of een zwaar ongeval. Om de zelfredzaamheid van de aanwezige personen te beoordelen, is gekeken naar de volgende aspecten:

- zelfredzaam vermogen;
- ontvluchtingsmogelijkheden;
- alarmeringsmogelijkheden.

Zelfredzaam vermogen

- In de invloedsgebieden van de risicobronnen bevinden zich geen objecten waarbij sprake is van langdurig verblijf van groepen verminderd zelfredzame personen, zoals kleine kinderen, zieken en ouderen. Het plan voorziet ook niet in de realisatie van dergelijke objecten.
- De bewoners en gebruikers van het plangebied vormen een gemiddelde bevolkingsgroep uit de samenleving, die over het algemeen als zelfredzaam wordt beschouwd.

Het aspect zelfredzaam vermogen geeft geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Ontvluchtingsmogelijkheden loodrecht van de risicobronnen

- In de omgeving van de risicobronnen bevinden zich voldoende mogelijkheden voor het ontvluchten van de mogelijke invloedsgebieden.
- Het plangebied zelf wordt aan drie kanten omgeven door water (Eemskanaal, Oude Eemskanaal en Afwateringskanaal van Duurswold). Hierdoor kan het plangebied slechts aan de noord- en aan de oostzijde worden verlaten. Dit beperkt de mogelijkheden tot ontvluchting in het zuidwestelijke deel van het plangebied.
- De plaatsing van een extra ontsluitingsweg in dit gedeelte zou een gunstig effect hebben. Hiervoor moet echter een brug over het Eemskanaal of het Oude Eemskanaal worden gerealiseerd. Aangezien in dit gedeelte van het plangebied slechts één risicobron aanwezig is en er weinig mensen verblijven, betreft dit geen realistische maatregel.

Samenvattend zijn de mogelijkheden om het plangebied te ontvluchten niet overal optimaal. Vanwege de lage bezetting in de betreffende delen van het plangebied bestaat echter geen directe aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Alarmeringsmogelijkheden bewoners en aanwezigen

- Het plangebied ligt volledig in het sirenebereik van het bestaande Waarschuwing en Alarmering Systeem (WAS-palen 23-526, 23-530, 23-716 en 23-766). Hierdoor is op dit moment een tijdige alarmering van de bewoners en aanwezigen mogelijk. Het ministerie van Justitie en Veiligheid zal het WAS tot en met 2017 handhaven en onderhouden. In lijn daarmee heeft de minister besloten om vanaf 2018 te beginnen met het uitfasen van de sirenes. Alarmering zal dan op een andere manier plaats moeten vinden.
- Eind 2012 is NL-Alert geïntroduceerd. Met NL-Alert kan de overheid mensen in een rampgebied en in de directe omgeving van een (dreigende) noodsituatie met een tekstbericht informeren via de eigen mobiele telefoon. Hierdoor is een snelle alarmering in het plangebied mogelijk.

De veiligheidsregio adviseert om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (NL-Alert, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

Conclusie

In het plangebied 'Farmsumerpoort-Farmsumerhaven' is sprake van externe veiligheidsrisico's. Deze worden veroorzaakt door een aantal risicobronnen zowel binnen als buiten het plangebied. Hierdoor is verantwoording van de groepsrisico's noodzakelijk.

De aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid maken onderdeel uit van deze verantwoording. Veiligheidsregio Groningen heeft deze aspecten beoordeelt voor het plangebied.

Uit beoordeling van de bestrijdbaarheid blijkt, dat de bereikbaarheid en de bluswatervoorzieningen over het algemeen voldoende zijn. Hierdoor geeft het aspect bestrijdbaarheid geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Ik adviseer u om de beoordeling mee te laten wegen in de verantwoording van het groepsrisico.

Uit de beoordeling van de zelfredzaamheid blijkt, dat in het plangebied geen sprake is van langdurig verblijf van verminderd zelfredzame personen en dat de alarmeringsmogelijkheden

voldoende zijn. De mogelijkheden tot ontvluchting zijn matig, geven echter geen aanleiding tot het treffen van maatregelen.

Ten aanzien van het aspect alarmeringsmogelijkheden adviseert de veiligheidsregio om de bevolking bij een ramp niet alleen via het bestaande WAS maar ook op een andere wijze te alarmeren (NL-Alert, televisie, radio, geluidswagen, enz.).

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Indien u naar aanleiding van deze brief nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer Sorkale.

Met vriendelijke groet,
 het bestuur van Veiligheidsregio Groningen,
 namens deze, de regionaal commandant brandweer,
 namens hem,

Piet Tolsma
 Teamleider Specialistisch Advies

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Veiligheidsregio Groningen, Cluster Eemsdelta, clustercommandant